

Vid Pečjak - Blaž Lukan

DREJČEK

TRIJE

IN MARSOVČKI

Vid Pečjak

Drejček in trije Marsovčki

Za oder priredil Blaž Lukan

Režija in scena JANEZ JEMEC

Dramaturg Janez Žmavc

Kostumi Metka Grobler

Glasba Simon Robinson

Pesmi Slavko Jug

Korepetitor Miro Podjed

Lutke Ivica Sadar

DREJČEK

MAMA

MIŠ

MAŠ

ŠAŠ

OČE

TETA META

MIHČEV OČE

MARSOVSKI OČE

MARSOVVKA MATI

ZDRAVNICA

ROBOTI

MATJAŽ ARSENJUK

MARJANCA KROŠLOVA

JANEZ STARINA

PETER BOŠTJANČIČ

IGOR SANCIN

DRAGO KASTELIC

JANA ŠMIDOVA

BOGOMIR VERAS

BOGOMIR VERAS

LJERKA BELAKOVA

LJERKA BELAKOVA

DRAGO KASTELIC

MARJANCA KROŠLOVA

JANA ŠMIDOVA

Vodja predstave Sava Subotić - Šepetalka Tonka Orešnik - Ton Stanko Jost - Razsvetljava in tehnično vodstvo Bogo Les - Slikarska dela Ivan Dečman - Frizerska dela Vera Pristov - Odrski mojster Vili Korošec - Vid-popotnik - Krojaška dela pod vodstvom Jožice Hrenove in Adija Založnika

Vid-popotnik

ŠTIRJE OBRAZI VIDA PEČJAKA

Ime **Vid** izvira iz staroslovanskega **Svetovida**, božanstva, ki so ga prikazali s štirimi obrazi, od katerih je vsak gledal v svojo smer.

Tudi Vid Pečjak ima štiri obraze, štiri poglede v svet, štiri osebnosti: najperj imamo Vida-učitelja, nato Vida-psihologa, nato Vida-popotnika in slednjič Vidapisatelja. Vid-učitelj že dve desetletji predava na ljubljanski univerzi; učitelj je po poklicu. Vid-psiholog je napisal veliko strokovnih del o človekovem spoznavanju, mišljenju, čustvih, medsebojnih odnosih itd; psiholog je po izobrazbi. Vid-popotnik je potoval po vseh celinah, obiskal je Indijance v Arizoni, domačine v Avstraliji, plesal je hulo na tihomorskih otokih; popotnik je zato, ker ima posebno »žilico«, ki mu ne da miru.

Nazadnje imamo še Vida-pisatelja. Pisatelj ni niti po poklicu, niti po izobrazbi, to je njegov hobby, kar pomeni, da piše samo od časa do časa. Zdaj že dve leti ni ničesar napisal. Sicer pa piše zgodbe, v katerih lahko povsem sprosti svojo fantazijo (fantastiko in znanstveno fantastiko), v katerih nemogoče postane mogoče in mogoče nemogoče. Opisal v svet, v katerem ljudje ne umirajo od starosti (Adam in Eva na planetu starcev), robote, ki so hoteli zavladati svetu (Roboti so med nami), dekle, ki je izginila v svojih sanjah (kam je izginila Ema Lauš). Veliko svojih del je posvetil otrokom. (Živali v ukrivljenem zrcalu, Drejček in trije Marsovčki, Pobegli robot). Povest »Drejček in trije Marsovčki« je nastala v njegovih študentovskih letih, tik preden so se ljudje zares podali z raketa mi v vesolje. Knjiga je izšla trikrat v slovenščini, dvakrat v srbohrvaščini, enkrat v češčini, radijsko igro sta predvajala radio Ljubljana in radio Trst, lutkovno igro pa TV Ljubljana in TV drugi jugoslovanski program. Po 20 letih, odkar je izšla prva izdaja, je zdaj na vrsti odrska uprizoritev.

Vid Pečjak ima štiri obraze, štiri poglede v svet, štiri osebnosti. Katera je prava? Na to vprašanje niti sam ne zna odgovoriti. Podoben je starodavnemu reptilu, ki je živel na kopnem, v vodi, v zraku, ponoči pa je spal v votlinah pod zemljo.

V. P.

Drejček se je rodil pred več kakor dvajsetimi leti. Ko ga je Vid Pečjak zapisal, je hodil v osnovno šolo. Danes končuje fakulteto. A kakšen je Drejček danes? Pravzaprav: nič več Drejček. Andrej!

Včasih njegova glava ni bila nič manjša od velikih glav njegovih marsovskih prijateljev. Seveda po vsebini, ne po obliki. Včasih je zelo dobro poznal svet, v katerem je živel. Poznal ga je celo bolje od svojega očeta, saj se je spraševal o stvareh, o katerih oče ni nikoli razmišljal. Pri tem so mu največ pomagali njegovi prijatelji z Marsa, vendar pa tudi njihova pomoč ne bi imela smisla, če Drejček ne bi bil tako pameten otrok.

Niso ga zanimale samo igrače, avtomobili, televizijski junaki. Drejček je nekoč pogledal kvišku. Ko je na nebu zagledal zvezde, njihovo kroženje in njihov red, je pogled spustil in kar naenkrat zagledal svoj svet drugače. Videl je stvari, ki jim danes reče filozofske. Začele so ga zanimati stvari, ki jim danes reče politične. In spoznal je stvari, ki jih danes imenuje družbene. S pomočjo svojih prijateljev z Marsa je začutil, da je svet, v katerega je bil rojen, v primerjavi z zvezdami in svetovi na njih, neurejen, nepopoln, celo grd. To je bilo žalostno in za ortoka celo preveliko spoznanje. Saj: kaj nam v resnici pomenijo otroci?

Biti otrok, pomeni biti srečen. Otrok živi v svojem majhnem svetu. Kiha v sonce. Boža muce. Se sanki in kotalka. Če se rani, mu kri hitro obrišemo in ranico zalepimo s trakom, ki ima barvo kože. Samo zaradi njega so na svetu zdravniki, učitelji, slaščičarji in dedki. Otrok živi v oazi. Vse, kar ga lahko iz nje iztrga, mu skrbno prikrivamo. Delamo ga srečnega. Biti otrok, pomeni biti srečen.

A pomeni biti tudi nekaj drugega. Namreč: skrivati se pred resnico, ki nas obkroža in ki je v veliki meri povsem drugačna. Kakšna? Približno takšna, kakršno jo začuti Drejček. Sestavljena je iz lakote, vojn, krivice. Iz vsega česar njegovi prijatelji z Marsa ne poznajo. Kruta in žalostna.

A Drejček je včasih vedel zanjo. Celo bolje od svojega očeta. . .

Zato si je Drejček upal pobegniti od doma. Pobegniti na Mars, daleč iz tega sveta. Ne za dolgo. Ravno za toliko, da ga je lahko enkrat za vselej občutil. Ko se je odločil vrniti se k mami in očetu, je bila odločitev tesno povezana s tem, kar je videl na Marsu: Celo življenje si bo prizadeval zgraditi Mars za Zemlji. Nekoč. A kakšen je Drejček danes? Pravzaprav: Andrej! Ali se še kaj spomni svojih marsovskih prijateljev? Srečnega življenja na daljnem planetu? Svoje strastne želje, odločitve? Ali se je mogoče Andrej, ki zdaj končuje fakulteto, spet izgubil? Saj se svet ni dosti spremenil, o Andreju pa ne duha ne sluha. . . Naj si vsakdo sam odgovori.

Tako ostaja z nami samo Drejček in njegovi marsovski prijatelji. In spoznanje, da biti otrok pomeni preveč hoteti. Morda. Morda pa se nam kje od strani pravkar smeji Andrej in si misli, kako smo v zmoti. Morda. . .

PAVLIHA V ŠIBENIKU

Naše gledališče je bilo povabljeno na jubilejni 20. Jugoslovanski festival otroka, ki je vsako leto v Šibeniku. 25. junija 1980 smo nastopili z igro Janeza Žmavca »Pavliha in malo čez les«. Za to potovanje - v dvajsetih letih zares prvičkrat k smo porabili tri dni. Prvi dan je bil mrzel in deževen, vseeno pa smo si lahko ogledali Bihać, Drvar in slapove Krke, drugi dan pred predstavo je bil sončen in smo se kopali, nazaj grede nas je spet spremljalo slabo vreme, ustavili pa smo se na Plitvičkih jezerih. Naše sodelovanje je denarno podprla Kulturna skupnost Slovenije. To je vse.

Ilustracija Štefan Planinc